

SZÁZADVÉG

Változás vagy status quo?

Kollár Dávid
Operatív vezető
Társadalmi folyamatok és Média Kutatóintézet

WWW.SZAZADVEG.HU

A TANULMÁNY CÉLJA

A tanulmány harminc európai ország példáján keresztül vizsgálja, hogy a politikai stabilitás és a változás iránti társadalmi igény miként alakul a ressentiment attitűdjeinek fényében.

A RESSENTIMENT FOGALMA ÉS JELENTŐSÉGE

A ressentiment egy olyan összetett érzés, amelyben neheztelés, tehetetlenség és erkölcsi felháborodás keveredik. Nietzsche szerint ez az érzés akkor jelenik meg, amikor valaki tehetetlennek érzi magát, és az ebből fakadó indulatokat másokra vetíti ki.

Bizalmatlanság

Csoportközi viszonyokban értelmezhető jelenség, amely "felháborodásközösségek" kialakulásához vezethet

Elitellenesség

Csoportközi viszonyokban értelmezhető jelenség, amely "felháborodásközösségek" kialakulásához vezethet

Morális felháborodás

Tartós "hangoltság", amely a cselekvés gátoltságából fakad és az értékek szellemi terében bontakozik ki

Negatív jövőkép

Csoportközi viszonyokban értelmezhető jelenség, amely "felháborodásközösségek" kialakulásához vezethet

A KUTATÁSRÓL

A Századvég 2024. január 19. és április 15. között Európa harminc országában végzett kérdőíves közvélemény-kutatást, országonként ezer fő megkérdezésével.

Az adatfelvétel telefonos (CATI) módszerrel történt, az eredmények a legfontosabb szociodemográfiai ismérvek mentén reprezentatívak a vizsgált társadalmak felnőtt korú lakosságára.

Adatgyűjtés

30 európai országban, országonként 1000 fő megkérdezésével, telefonos módszerrel

Vizsgált változók

Ressentiment indikátorok, demográfiai jellemzők, gazdasági helyzet megítélése, médiával kapcsolatos attitűdök, makroszintű mutatók

A RESENTIMENT ATTITŰDÖK ELTERJEDTSÉGE

A kérdőívben négy attitűdállítás szerepelt, amelyek a resentment habitussal hozhatók összefüggésbe. Ezek a "kifelé", a közállapotokra vonatkozó indikátorok a megkérdezettek többségének véleményével egyeztek – vagyis az európai társadalmak többsége leírható az általános bizalmatlansággal, a morális válság jeleivel, az elitellenességgel és a kedvezőtlen jövőképpel.

Bizalmatlanság

Leginkább Bulgáriában, Szlovéniában, Cipruson, Görögországban és Csehországban tapasztalható.

Morális felháborodás

Az emberi viszonyok terén tapasztalható közállapotok vonatkozásában a magyarok, a bolgárok, a szlovákok, a horvátok és a görögök a legkritikusabbak.

Elitellenesség

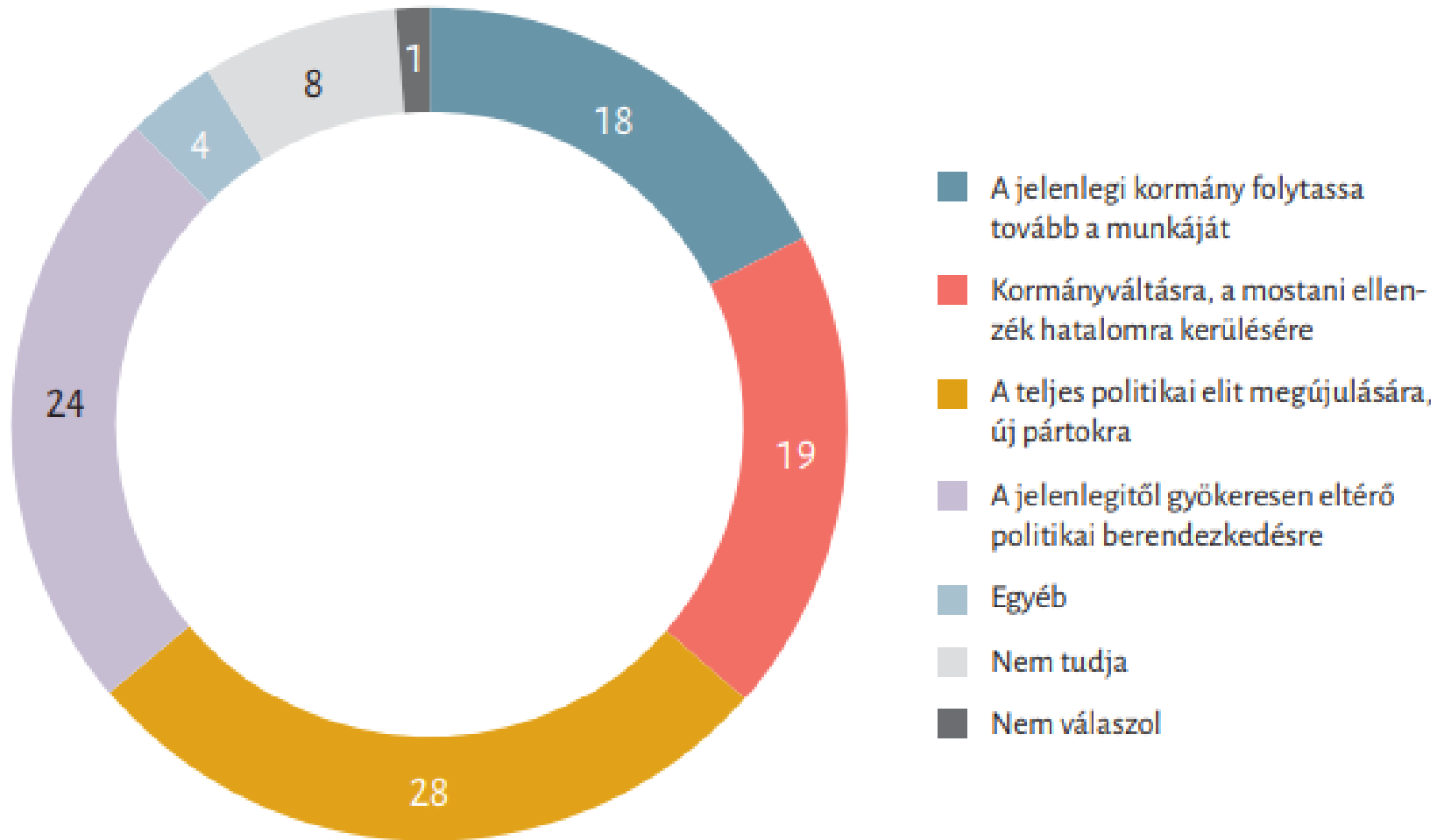
Szlovéniában, Horvátországban, Bulgáriában, Görögországban és Cipruson a legerősebb.

Negatív jövőkép

Olaszországban, Franciaországban, Szlovákiában, Horvátországban és Görögországban a legerősebb.

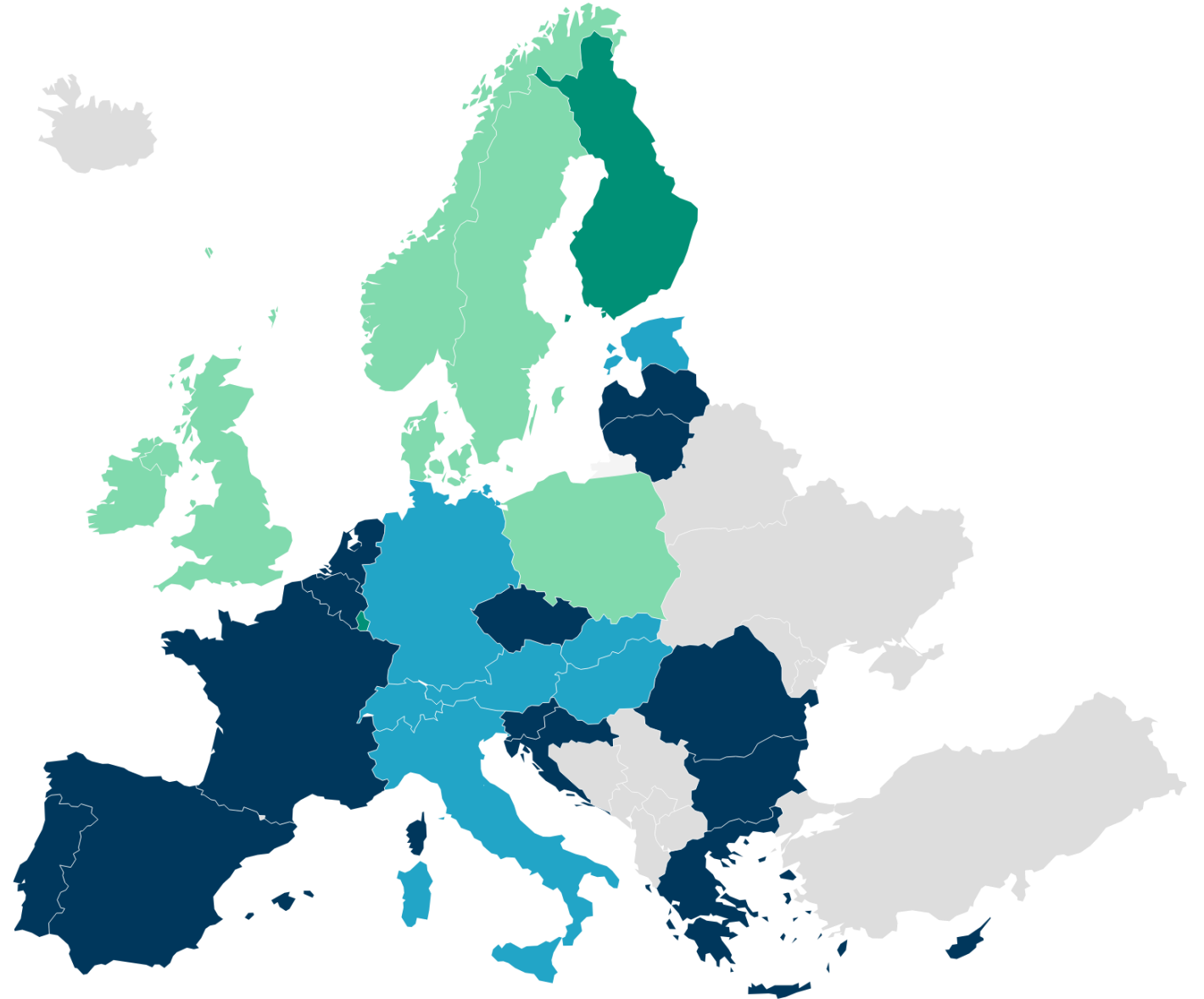

A KÖVETKEZŐK KÖZÜL ÖN SZERINT MIRE LENNE SZÜKSÉG ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY A JÖVŐBEN MINÉL JOBBAN ALAKULJANAK A DOLGOK AZ EMBEREK SZÁMÁRA? (%)

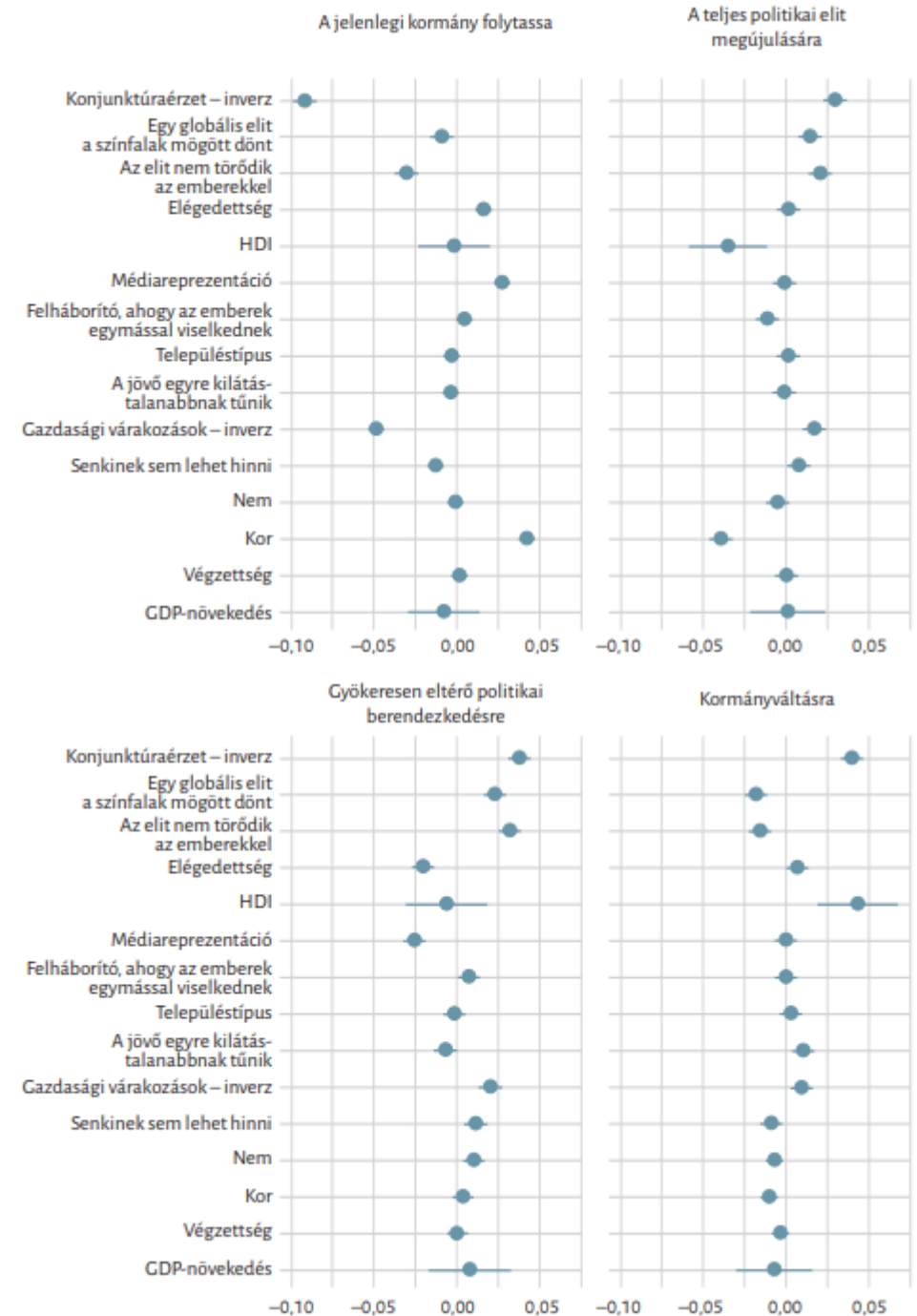
Alacsony status quo Alacsony változás Magas status quo Magas változás

EURÓPAI TENDENCIÁK VÁLTOZÁS VAGY STATUS QUO

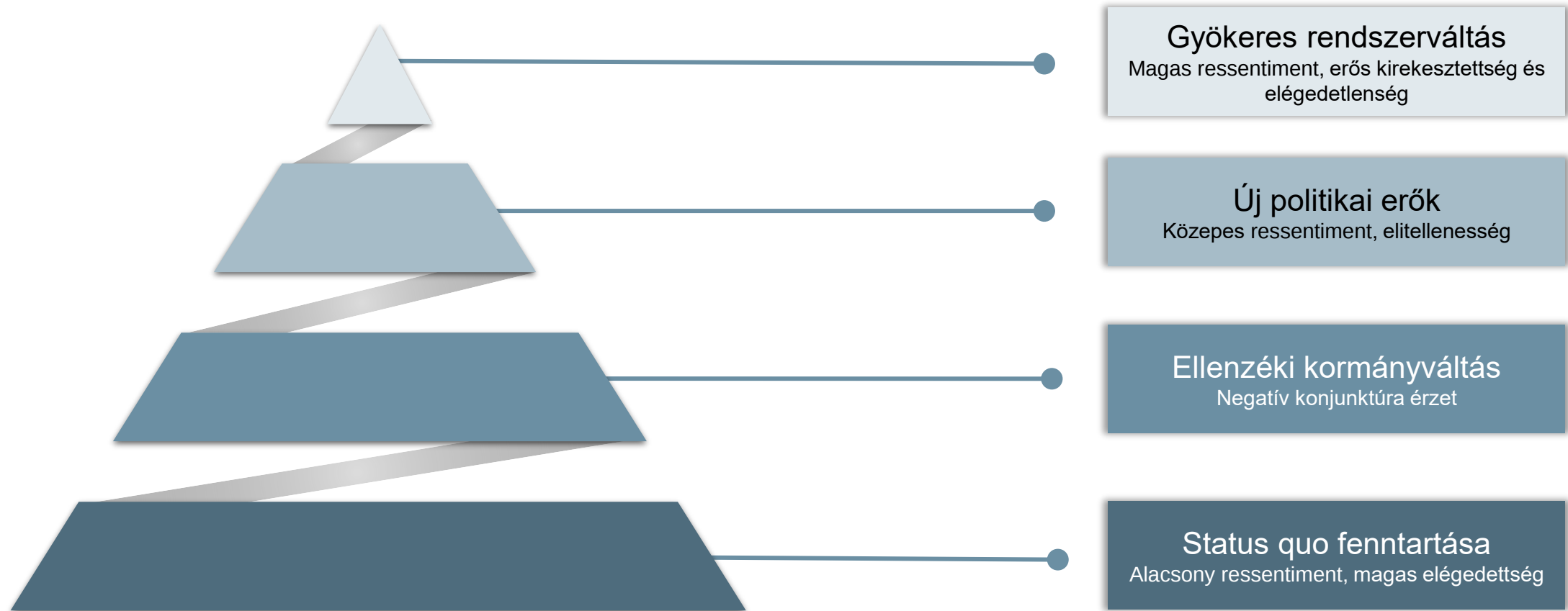

EREDMÉNYEK

- Az interperszonális **bizalmatlanság növeli** a gyökeres rendszerváltoztatás iránti igényt
- Az **elittel szembeni kritikus attitűd erősíti** az új pártok iránti várakozást
- A **médiába vetett bizalom hiánya fokozza** a változtatási igényt
- A **gazdasági helyzettel való elégedetlenség csökkenti** a kormánypártok támogatottságát
- Az életkor jelentős tényező: **fiatalabbak inkább várnak változást**
- A **fejlettebb országokban jellemzőbb a konszolidált** kormányváltási igény

A RESSENTIMENT ÉS A POLITIKAI VÁLTOZÁS ÖSSZEFÜGGÉSEI

KONKLÚZIÓ

Az európaiak **többsége (52%)** jelentős politikai változást szeretne, nem elégszik meg egyszerű kormányváltással

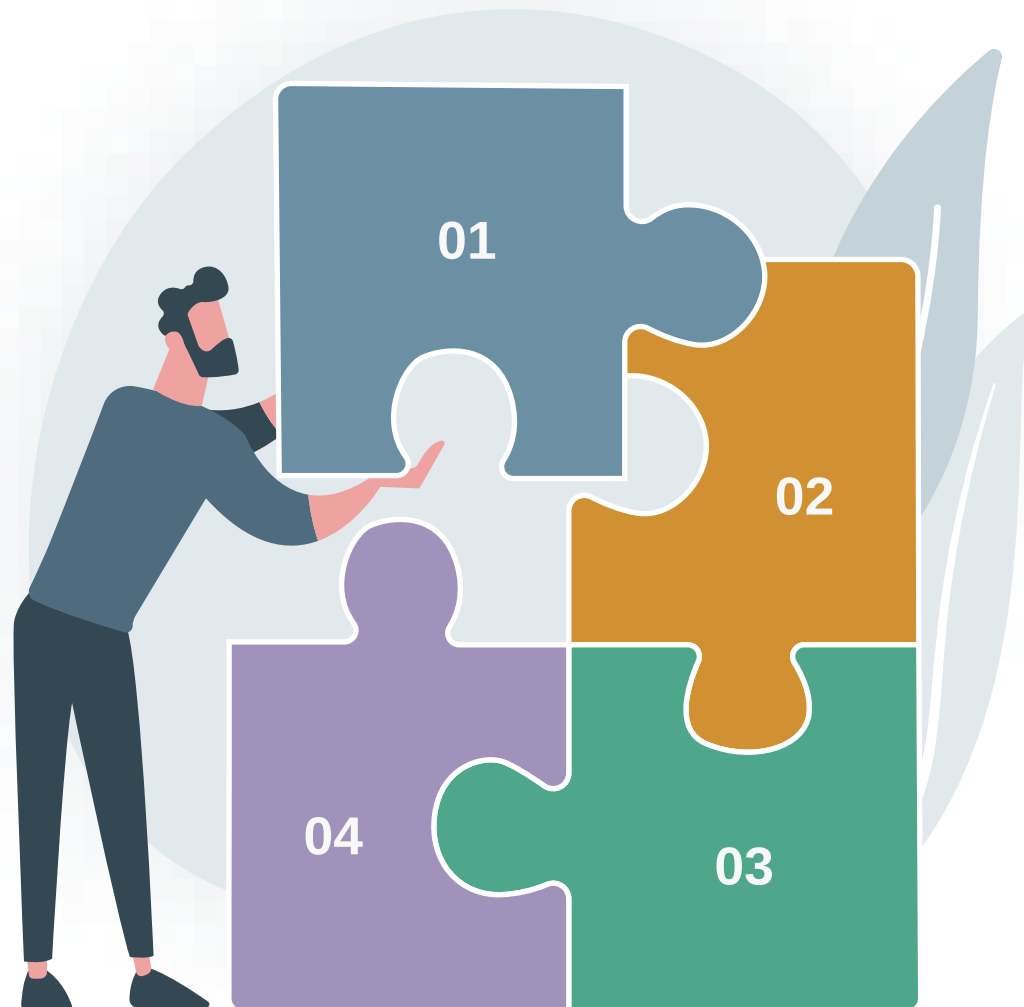
A változás iránti igény összefügg a **bizalmatlansággal**, az **elitellenességgel** és a **jövővel kapcsolatos pesszimizmussal**

A status quo támogatói (18%) **jellemzően elégedettebbek az életükkel és gazdasági helyzetükkel**

A politikai rendszerek stabilitása és változása iránti igény nem pusztán politikai kérdés, hanem mélyebb **társadalmi-pszichológiai folyamatok** eredménye.

SZÁZADVÉG

Kövessen minket:

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

WWW.SZAZADVEG.HU